

CEA(R)

Comissió d'Ajuda
al Refugiat - PV

Encontres d'exili

GUIA D'ACTIVITATS EDUCATIVES

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria de Participación,
Transparencia, Cooperación
y Calidad Democrática

Guia d'activitats educatives
ENCONTRES D'EXILI

CEA(R)

Comissió d'Ajuda
al Refugiat - PV

Coordinació i projecte

CEAR - Comissió d'Ajuda al Refugiat - País Valencià

Fractals
Educación Artística

Activitats educatives

Fractals Educación Artística

Il·lustracions

Loopy Teller Studio

Finançament

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria de Participación,
Transparencia, Cooperación
y Calidad Democrática

THIS WORK IS LICENSED UNDER A
CREATIVE COMMONS ATTRIBUTION
4.0 INTERNATIONAL".

DE 3 A 5 ANYS

EL VAIXELL DE L'ESPERANÇA

Activitat de desenvolupament de la psicomotricitat fina a través de l'expressió plàstica i creativa.

EL VIATGE DE DEKYEM

Activitat de storytelling i desenvolupament de la psicomotricitat a través d'un circuit.

DE 6 A 12 ANYS

EL VIATGE DE DEKYEM

Talent show d'intel·ligències múltiples

CAP UNA VIDA A UNA MALETA?

Activitat de storytelling performatiu amb objectes i històries de vida

MÉS DE 13 ANYS

HISTORIES DE RESISTÈNCIA

El famós joc Qui és qui? reconvertit amb una dinàmica innovadora i els testimonis del projecte.

RETALS DE VIDA

Taller de collage intercultural

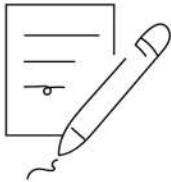

TOT EL CENTRE

TROBA ELS ENCONTRES

Dinàmica performativa per al centre, amagarem postals amb testimonis del projecte interpretats per l'alumnat.

HISTÒRIES DE VIDA

Exposició participativa per a posar en comú i contribuint al (re)coneixement de persones refugiades valencianes per tal de fomentar una cultura de pau, solidaritat i de Drets Humans des d'un enfocament de justícia, memòria i reparació.

MISSATGES DE RESISTÈNCIA

Mapa sonor entre centres. Re-narrarem el testimonis en format podcast

CONCURS DE RELATS

Activitat d'escriptura creativa, escrivint relats en primera persona.

ACTIVITAT DE 3 A 5 ANYS

EL VAIXELL DE L'ESPERANÇA

INTRODUCCIÓ

L'esperança és un sentiment optimista en el qual allò que desitgem o aspirem ens sembla possible. En aquesta activitat, carregarem aquest xicotet vaixell amb la nostra felicitat i els nostres somnis amb el desig de fer-los realitat.

EL NOSTRE VAIXELL

Imprimeix el vaixell en grandària DIN A4, pots fer-ho en paper de foli o en cartolina o paper d'aquarel·la si vols utilitzar tècniques humides amb el teu grup.

COLOR ESPERANÇA!

A continuació, dibuixarem i pintarem el nostre vaixell amb tots aqueixos somnis, desitjos i esperança. Amb aquesta activitat practicarem la psicomotricitat fina.

A continuació tens la il·lustració del vaixell per a imprimir-la tantes vegades com necessites!

DEFINICIÓ D'ESPERANÇA

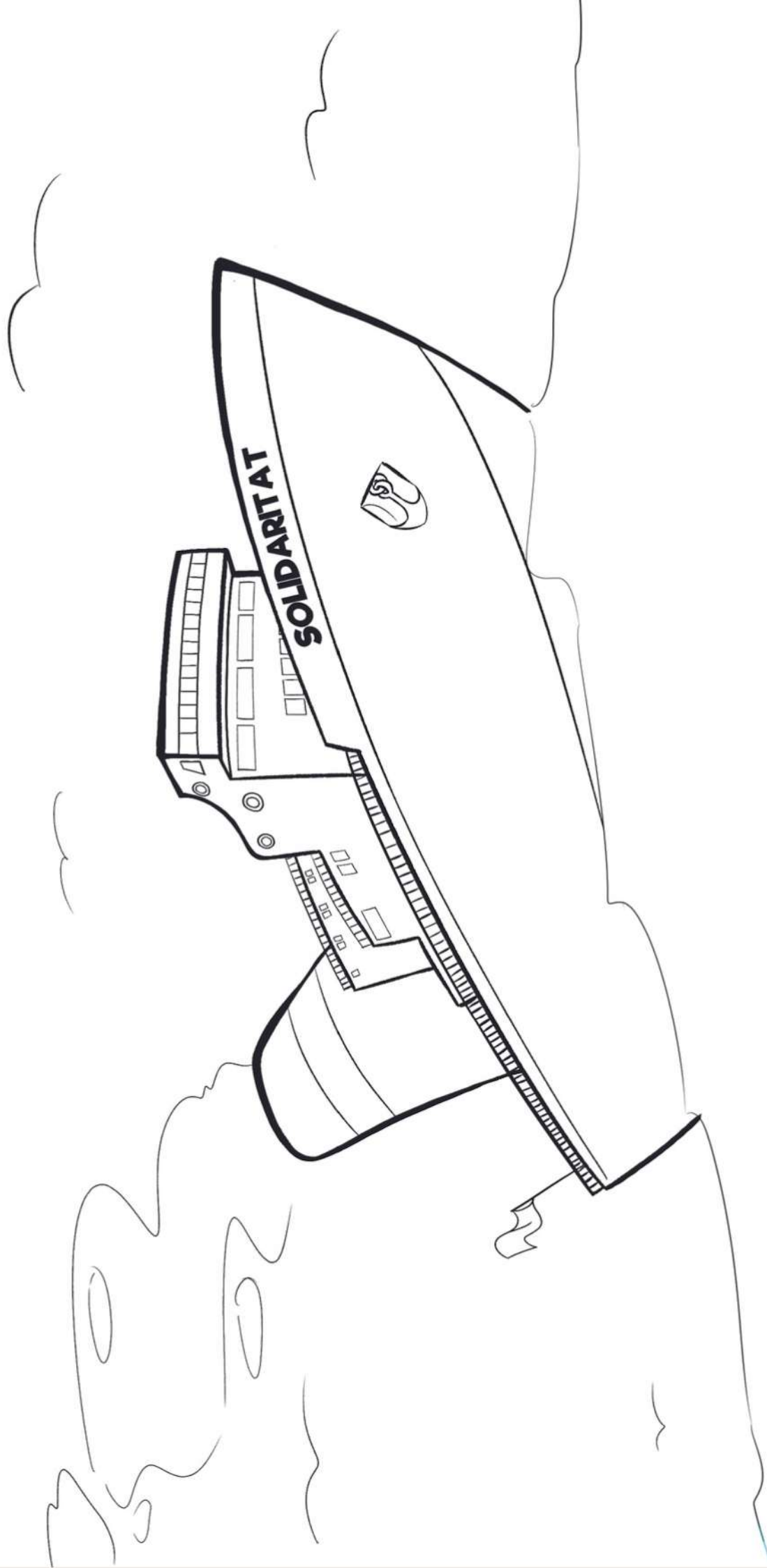
Què significa l'esperança per a cada persona? En què consisteixen els nostres somnis? Llançarem aquesta pregunta al grup per a construir el significat de l'esperança de manera col·lectiva.

COMPARTIM!

No oblides compartir aquests missatges amb el centre. L'esperança és el motor del canvi! Potser mai arribem a complir els nostres somnis, però l'important és caminar cap a ells i el que aconseguim en el camí.

ACTIVITAT DE 3 A 5 ANYS

EL VIATGE D'EN DENKYEM

INTRODUCCIÓ

Aquesta activitat consisteix en un circuit psicomotor amb el qual en les accions, a través del moviment i el desenvolupament cognitiu, articulen tota la seua afectivitat i els seus desitjos, però també totes les seues possibilitats de comunicació i conceptualització.

PRESENTANT DENKYEM

Denkyem porta un vestit super moló, però més que un vestit...

És un símbol adinkra!

Els adinkras són ideogrames de la cultura Akan de Ghana, a l'oest de Africa.

Denkyem simbolitza el cocodril, l'adaptabilitat. "El cocodril viu en l'aigua però respira aire".

PREPARA EL RECORREGUT

Al recorregut pots afegir-li tots els elements que vulgues... cercols per a la nit, per a caminar saltironejant, pals a les muntanyes per a marcar el zigzag, cordes per a passar per davall en el desert, fins i tot algú con amb cercols per a pescar algú peix en la mar... Fes que l'experiència siga inoblidable!

PREPARA L'ESPAI

Aquesta activitat es millor realitzar-la a l'aire lliure (al pati, a un espai natural...) però sinó es possible, a l'aula també es pot fer!

Fes espai i dibuixa amb guix i tan gran com pugues el recorregut que trobaràs en la següent pàgina!

VIATJEM AMB DENKYEM!

Llig el relat en veu alta a la vegada que passeu per cadascuna de les diferents parts de la història. Camina tú per davant per a que puguen fixar-se en com han de moure's.

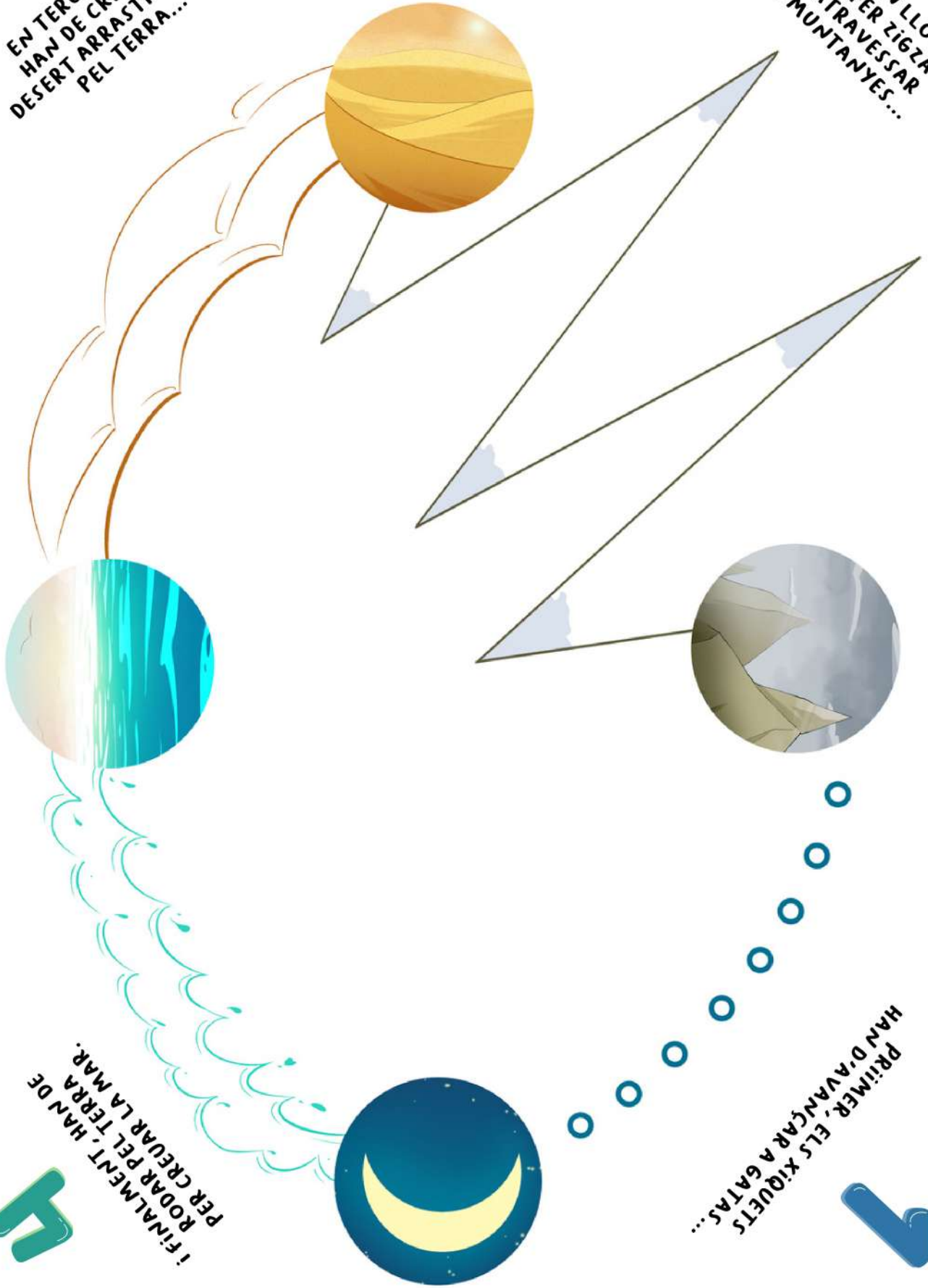

3

EN TERCER LLOC,
HAN DE CREUAR EL
DESERT ARRASTRANT-SE
PEL TERRA...

2

EN SEGON LLOC,
HAN DE FER ZIGZAG
PER ATRAVESSAR
LES MUNTANYES...

4

! FINALMENT, HAN DE
RODAR PEL TERRA
PER CREUAR LA MAR.

1

PRIMER, ELS XIQUETS
HAN D'AVANÇAR A GATAS...

EL VIATGE D'EN DENKYEM

DENKYEM és un xiquet molt espavilat i ajuda a la seua família en tot el que és a la seua mà. Aquesta nit la seua mare ha preparat les seues motxilles i han exit de sa casa en silenci, amagats. Denkyem és molt intel·ligent i no té cap dubte... A la seua família li espera una gran aventura!

Pugen i baixen les altes muntanyes... dia i nit entre animals i aranyes.

Creuen el desert entre tempestes d'arena, caminen de quatre grapes per a refugiar-se, i el Sol no els crema.

Agafen un vaixell entre grans ones... veuen grans tortugues, peixos i meduses enormes.

Arriben al seu destí i les persones els somriuen. No entenen la seua llengua! Però estan molt feliços.

La seua família s'abraça en la seua nova llar, gràcies a la seua aventura viuran en llibertat.

ACTIVITAT DE 6 A 12 ANYS

EL VIATGE D'EN DENKYEM

INTRODUCCIÓ

En aquesta activitat introduïm el concepte del monomito o viatge de l'heroi de Joseph Cambell, a través d'una divertida gincama amb la qual realitzarem diferents proves inspirades en els reptes del procés migratori de l'exili.

PREPARA EL MATERIAL

Imprimeix les proves en grandària DIN A4, pots fer-ho en paper de foli. A continuació trobaràs tots els recursos que pots imprimir amb tantes còpies com necessites.

COL·LABORAR ÉS MILLOR

Encara que les proves són individuals, necessitaran de la col·laboració de la resta per a aconseguir-les totes. Deixa que s'ajuden! D'aquesta manera serà no sols divertit, sinó també col·laboratiu en lloc de competitiu.

A continuació tens les il·lustracions i proves per a imprimir-les tantes vegades com necessites!

PREPARA L'ESPAI

El millor és que agrupes les taules en 5, i deixes sobre elles tot el material possible. Després distribueix el teu grup també en 5, i ves movent-los d'una taula a una altra en funció de la seva capacitat, conforme acaben les proves.

JUGAR i CELEBRAR

Celebrar els aprenentatges és una part important del procés, et deixem una xapa per a que la repartisques en acabar cada prova com a símbol de les competències treballades. Quan totes acaben, celebren-ho amb un gran aplaudiment!

LLENGUA

Escriu l'estrep d'una cançò rimant les paraules TROBADA i EXILI.

Escriu una postal a una persona que trobes a faltar.

ART

Has viatjat alguna vegada?
Quin ha sigut el teu viatge preferit?

Dibuixa i pinta en la següent postal el millor moment d'eixe viatge.

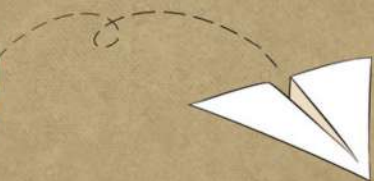

Com seria el teu món ideal?

Fes un dibuix que transmeta els seus valors

Encontres d'exili

Data: _____

De:

Signat:

CEA(R)

Comissió d'Ajuda
al Refugiat - PV

MATEMÀTIQUES

Calcula els quil·lòmetres* que ha recorregut una persona que ha viatjat d'Alacant a Oràn, d'Oràn a Dakar i finalment de Dakar a París.

*En línia recta

Amb les dates que tenim, calcula aproximadament quantes persones espanyoles es van exiliar entre 1939 i 1942:

Algeria: 10.000 i 12.000

Argentina: de 2.000 fins a 10.000

França: 500.000

Mèxic: 20.000 i 25.000

Tuníssia: 4.300

URSS: 4.500

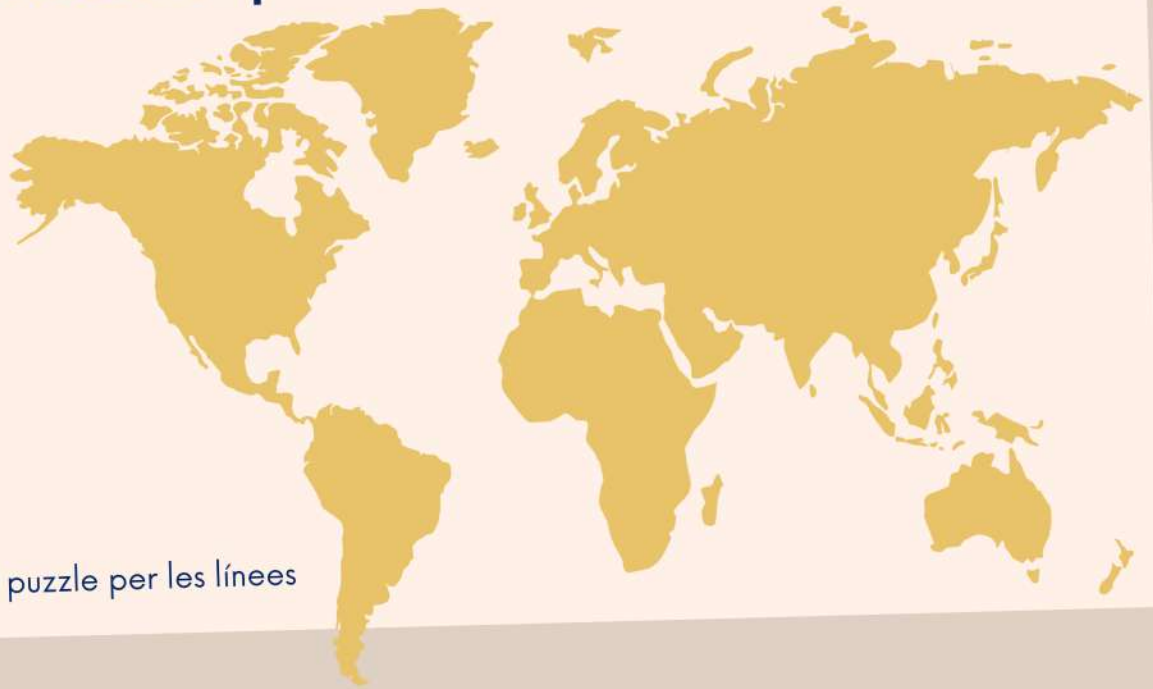
Veneçuela: 5.000

Xile: 2.000

CIÈNCIA

1. Resol el puzzle.

Retallar el puzzle per les línies

Saps a quins continents es troben
aquestos llocs?:

CUBA

XILE

ALGÈRIA

TUNISSIA

ARGENTINA

MÚSICA

Cerca una cançó popular que represente la teua cultura. Pot ser una cançó que has après a l'escola, que has escoltat en les festes del teu poble, o que canta la teua família.

Crea una composició musical inventant ritmes que expressen:

1. Alegria
2. Incertesa
3. Nerviosisme
4. Pressa
5. Por
6. Esperança
7. Màgia
8. Calma

Pots fer servir el teu cos, objectes i anar de sons subtils a d'altres més forts.

EXPRESSIÓ CORPORAL

Representa amb el cos
les següents paraules:

AMISTAT

FAMÍLIA

VIATGE

EXILI

AMOR

Inventa un nou llenguatge corporal
Hauràs de crear una nova forma de dir:

1. M'agrada
  2. No m'agrada
  3. T'estime
- + La paraula que tu vulgues

ACTIVITAT DE 6 A 12 ANYS

CAP UNA VIDA DINS D'UNA MALETA?

INTRODUCCIÓ

Les històries d'exili ens deixen molts somnis entre xicotetes maletes. Amb aquesta activitat pretenem fer un exercici simbòlic, i homenatjar les vides de les persones exiliades contant les seues històries a partir d'objectes

VISUALITZANT ELS VÍDEOS

Cada participant o estudiant haurà de visualitzar un vídeo diferent dels diferents testimonis que podràs trobar en la nostra web:

<https://encontresdexili.org/testimonis-entrevistes/>

LA MALETA

Cerca una maleta, motxilla o sac... Qualsevol cosa en la qual càpien tots els objectes està bé! Deixa que vagen guardant amb cura els objectes durant uns dies... després traieu-los un a un a l'atzar.

HISTÒRIES DE VIDA

Després de prendre nota dels punts clau, hauran de triar l'objecte que millor represente la vida d'aquesta persona. És important que es facen les seues anotacions, perquè després hauran de compartir-les amb el grup!

RELATS DE RESISTÈNCIA

Quan isca el seu objecte, hauran de contar la història de qui representa i com va ser la seua vida per a la resta del grup, i per què han triat aqueix objecte com a representatiu.

ACTIVITAT PER A MÉS DE 13 ANYS

HISTÒRIES DE RESISTÈNCIA

INTRODUCCIÓ

Recordes el famós joc Qui es qui? Ho durem a terme, reconvertit con una dinàmica innovadora basada en els testimonis del projecte.

VISUALITZANT ELS VÍDEOS

Cada participant o estudiant haurà de visualitzar un vídeo diferent dels diferents testimonis que podràs trobar en la nostra web:

<https://encontresexili.org/testimonis-entrevistes/>

VIDES DE RESISTÈNCIA

Per endevinar quina és la persona que busquen, només podran preguntar per qüestions de la seva vida personal, res relacionat amb l'aspecte físic.

Si no ens recordem de tot, no passa res! L'objectiu és divertir-se mentre aprenem i de segur que algú recorda i ens pot aclarir els dubtes! :)

QUI ÉS QUI?

Utilitzant les cartes de la dinàmica "Qui és qui?", farem dos grups a l'aula i els participants hauran de triar una de les persones dels testimonis.

ENCONTRES

Si el grup s'equivoca i descartem la persona triada, el joc haurà acabat! Revelarem la identitat de la persona seleccionada i el motiu pel qual l'hem triada, i veurem el vídeo del seu testimoniatge totes juntes.

QUI ES QUI?

QUI ES QUI?

QUI ES QUI?

QUI ES QUI?

QUI ES QUI?

QUI ES QUI?

QUI ES QUI?

QUI ES QUI?

QUI ES QUI?

QUI ES QUI?

QUI ES QUI?

QUI ES QUI?

QUI ES QUI?

QUI ES QUI?

QUI ES QUI?

QUI ES QUI?

QUI ES QUI?

QUI ES QUI?

QUI ES QUI?

ACTIVITAT PER A MÉS DE 13 ANYS

RETALS DE VIDA

INTRODUCCIÓ

Diuen que la història l'escriuen els vencedors. Amb aquesta activitat, resignificarem les paraules i crearem un abecedari intercultural, que represente les diverses mirades que tenim a l'aula.

ABECEDARI INTERCULTURAL

Les paraules poden significar conceptes diferents en cada cultura. Pensa en un menjar familiar. Depenent de la cultura, família, menjar, i fins i tot el dia de reunió és diferent.

RECOPIANT IMATGES

Cada estudiant haurà de portar una revista, periòdic, o imatges impreses. Aprofiteu per a analitzar primer la representació de cada cultura en elles. És una representació real o part d'una mirada occidental? Exotització, infantilització...

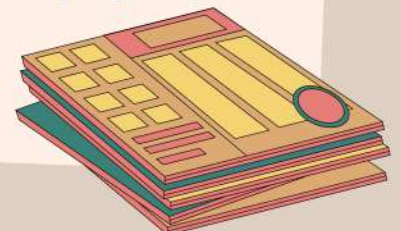

RESIGNIFICANT IMATGES

fer un collage significa canviar significats. Apropiar-se de les imatges per a crear un nou abecedari. Cada estudiant triarà una paraula A d'amor, C de Comunitat... i representarà el seu significat a través d'imatges

CREANT UN FANZINE

Un fanzine és una publicació autoeditada. Per això és una eina cultural que et permet difondre idees. Prepara una portada i ordena els collage alfabèticament. Si no, també pots preparar una exposició!

d és per
DRETS

ACTIVITAT PER A TOT EL CENTRE

TROBA ELS ENCONTRES

INTRODUCCIÓ

Tot el que s'ha fet fins ara no té cap sentit si es queda només a classe, veritat? Per açò, hem preparat una dinàmica performativa per al centre en la que amagarem postals amb testimonis del projecte per diferents espais i racons del centre, interpretats per l'alumnat. L'objectiu és compartir tots aquestos testimonis amb la major quantitat de gent possible.

EN LA MEUA PELL

El primer que farem serà escriure en l'aula els testimonis que anem a amagar pel centre, però en primera persona, interpretant el paper de la persona exiliada.

Aprofita per a ser creatiu/va, però no ho exageres massa o no pareixerà seriós!

COMPARTIR EXPERIÈNCIES

Quan altra persona trobe el testimoni, la tasca estarà finalitzada.

El testimoni s'haurà difós, i la experiència estarà compartida amb una altra persona, que se'n portarà un nou aprenentatge per a la seua vida.

L'AMAGATALL

Una vegada heu escrit els testimonis, és el moment d'amagar-los!

Busca el millor lloc per al teu testimoni; un que no permeta que es veja fàcilment però que tampoc faça impossible trobar-lo (perquè si no, quin sentit té?).

Si vols donar-li més sentit a l'acció, busca llocs que puguen tindre alguna relació amb el testimoni que estàs amagant.

Encontres amb l'exili

Data: _____

De:

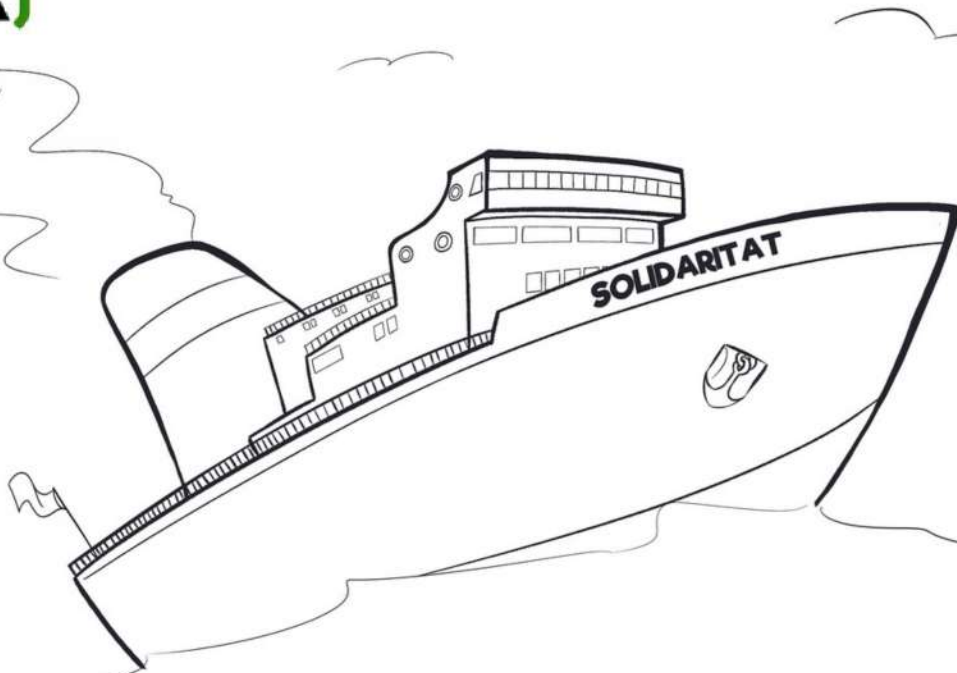

Signat:

CEA(R)

Comissió d'Ajuda
al Refugiat - PV

ACTIVITAT PER A TOT EL CENTRE

HISTÒRIES DE VIDA

INTRODUCCIÓ

Són els nostres veïns, les famílies del nostre alumnat, els treballadors que ens fan la vida més fàcil. Però aquesta sols és una faceta de totes les que té cada persona. En aquesta activitat, el centre exposarà les històries de vida de diferents persones que han hagut d'exiliar-se.

PROTAGONISTES

En primer lloc hem de triar les persones que protagonitzaran l'exposició. Podem prioritzar la gent local o de la comunitat educativa, o optar pels testimonis de Encontres amb l'exili.

DI DÀCTIC NO SIGNIFICA AVORRIT

Per a crear uns cartells o videos que siguin interessants, fuig del Powerpoint! Aprofita ferramentes online com Canva que et permeten utilitzar plantilles dissenyades de manera professional. Incorpora dibuixos, fotos, infografies, etc. Que abellisca mirar-lo!

QUÈ CONTEM?

Hem de seleccionar la informació que siga més rellevant per a l'expo. En el cas que la protagonitze gent propera al centre, es pot partir d'una entrevista a aquestes persones.

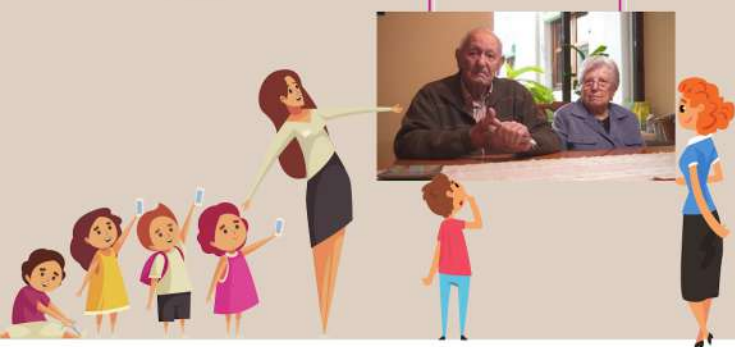

QUE CORRA LA VEU!

Aprofita tot el treball que heu fet i promoció'n! Ubica la expo en un lloc accessible i fàcil de localitzar dins del centre.

Envia notes de premsa als mitjans locals, i aprofita les xarxes socials i el boca a boca per a que tothom sàpiga que l'expo es pot visitar.

Podeu fer fins i tot una inauguració amb els i les protagonistes en el centre!

ACTIVITAT PER A TOT EL CENTRE

MISSATGES DE RESISTÈNCIA

INTRODUCCIÓ

Aquest es un mapa sonor d'històries de vida entre centres educatius. Re-narrarem el testimoni tant d'Encontres amb l'Exili com les possibles històries de les famílies de l'alumnat en format podcast.

HISTÒRIES DE VIDA

Cada vida humana es revela, com la síntesi d'una història social. Cada comportament apareix en les seues formes més úniques com a síntesis d'una estructura social. El nostre sistema social està en cadascun dels nostres actes, somnis, comportaments, i la història d'aquest sistema, en la nostra història de vida. (Ferrarotti, 1981)

MAPATGE SONOR

Cliqueu el símbol + de aquesta plataforma padlet i afegiu l'arxiu de so a l'orige cultural del testimoni, i afegiu una xicoteta descripció de la seua història.

RECOPILANT TESTIMONIS

Podeu fer la síntesi dels testimonis que trobareu al nostra web o recopilar les històries d'exili de les famílies de l'alumnat. Entrevisteu familiars majors, trobeu música important i el laboreu una xicoteta peça sonora que els represente.

INTERCANVI D'HISTÒRIES

Escolteu en grup les diverses històries i músiques que componen el nostre territori. Rescatar les memòries compartides permet recordar el que hem viscut en dècades anteriors, cercar els elements que ens uneixen en l'experiència, i aprendre de la nostra història per a trobar els factors que ens permeten acollir millor als qui arriben hui ací.

ACTIVITAT PER A TOT EL CENTRE

CONCURS DE MICRORRELATS

INTRODUCCIÓ

La narrativa és una poderosa ferramenta per a transportar a xiquets i joves a terres que mai han visitat, posar-los en les sabates de persones amb vivències que ens poden parèixer fantàstiques o transmetre emocions i sentiments a través de situacions inesperades. En aquesta activitat, serà l'alumnat del centre qui tinga el paper protagonista i cree històries per a sensibilitzar en la temàtica de l'exili.

COM FER UN RELAT BREU?

Primer de tot hem de pensar en la temàtica i en el nostre punt de vista: Què vull contar jo en el relat, què puc aportar de nou, quina visió/opinió tinc del tema?

DONANT-LI ESTRUCTURA

L'estructura bàsica de qualsevol història és:

- Introducció -> A on presentem els personatges i el context on es desenvolupa la història, el tó (humor, èpic, romàntic, etc.).
- Nus -> A on desenvolupem el problema i els reptes que els protagonistes han de superar per a resoldre-ho.
- Desenllaç -> A on es resol el conflicte que ha donat lloc al relat.

Aquesta és la estructura més comú, però pots alterar-la per a fer la teua història més original!

POTS PRESENTAR EL MICRORRELAT A L'ALTAVEU!

QUI, A ON, QUAN, QUÈ?

Quan ja tingues una primera idea del que vols fer, és moment de preguntar-se:

- Qui és/són els protagonistes?
- A on succeeix la història?
- Quan/En quina època es desenvolupa?
- Què passa concretament?

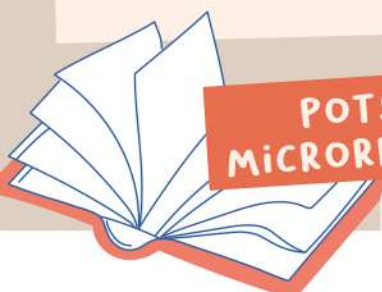
Les respostes a aquestes preguntes ens donarán la base per a crear la nostra història.

ÚLTIMS PASSOS

Una vegada tens clar tot el que va a passar a la història, és moment de ficar-se a escriure la versió final!

No t'oblides de ficar adjectius per a descriure el que siga necessari, ni d'utilitzar els verbs de manera precisa (evita repetir molt el mateix verb!).

Finalment, revisa que l'ortografia estiga correcta, i ja ho tenim tot preparat per a guanyar el concurs!

BASES DE PARTICIPACIÓ

1. Participants.

El concurs s'adreça a tot l'alumnat del centre en correlació a les categories següents:

A - _____.

B- _____

C- _____

Cada participant pot presentar una única obra.

2. Temàtica.

La temàtica serà la situació de les persones refugiades i la convivència en ciutats refugi. El microrelat ha de parlar o fer al·lusió a aquests temes.

3. Obres.

Els microrelats podran tenir una extensió màxima de 300 paraules incloent el títol, que ha de ser ideat per l'autor/a.

Les obres han de ser originals i inèdites, escrites en valencià o en castellà.

Qualsevol contingut denigrant, sexista, xenòfob, homòfob, racista o discriminatori no tomarà part en el concurs.

Les obres no podran portar signatura ni cap senyal que indiqui la seva procedència. Els relats hauran d'aparèixer amb el títol corresponent, signats amb un pseudònim i amb la categoria a què pertanyen.

S'adjuntarà un sobre tancat indicant: nom i cognoms, curs i grup, títol de l'obra i pseudònim amb què ha signat.

Les obres es podran lliurar en format paper al Departament
_____.

BASES DE PARTICIPACIÓ

4. Dates.

L'últim dia per a presentar les obres serà _____ fins acabar l'horari lectiu. Qualsevol relat rebut amb posterioritat a aquesta data no serà tingut en compte.

5. Jurat.

El jurat estarà format per ___ persones de l'equip docent del centre, triades per l'Organització del Concurs.

La seva decisió serà inapel·lable i podrà declarar desert alguns o tots els premis. Les persones guanyadores del concurs seran avisades personalment i posteriorment es publicarà la notícia a la web del centre.

6. Premis.

Els premis de cada categoria seran:

A - _____

B - _____

C - _____